

Judith. Obdivuhodné mládí, štědré stáří

Při generální audienci uvažoval papež František o jedné biblické postavě, Juditě. Jedna z hlavních postav Starého zákona, která uměla naplno prožívat svůj důchodový věk. Papež František položil tuto otázku: „Podíváme-li se na ni a zamyslíme se, jak dnes tuto etapu života prožíváme?“

11.05.2022

Dobrý den, drazí bratři a sestry!

Dnes budeme hovořit o biblické hrdince Juditě. Závěr knihy, která nese její jméno - slyšeli jsme z ní úryvek - shrnuje poslední část života této ženy, která bránila Izrael před jeho nepřáteli. Judita je mladá a ctnostná židovská vdova, která díky své víře, kráse a chytrosti zachrání město Betúlii a judský lid před obléháním Holoferna, generála asyrského krále Nabuchodonozora, despotického nepřítele, který pohrdal Bohem. A tak svým rafinovaným způsobem jednání dokáže podržknout hrdlo diktátorovi, který se postaví proti zemi. Tato žena byla statečná, ale měla víru...

Po svém velkém dobrodružství se Judita vrací do svého města Betulie, kde se dožívá krásného stáří až do svých sto pěti let. Tak, jak to přichází u mnoha lidí: někdy po intenzivním pracovním životě, někdy po dobrodružné existenci nebo po velkém odhodlání. Hrdinství se

netýká jen velkých událostí, které se dostanou do centra pozornosti, například Judity, která zabila diktátora, ale často se nachází v houževnatosti lásky, která se vlévá do obtížné rodiny a ve prospěch ohroženého společenství.

Judita se dožila více než sta let, což je zvláštní požehnání. Dnes však není neobvyklé, že vám po odchodu do důchodu zbývá tolik let života. Jak bychom měli interpretovat čas, který máme k dispozici, jak bychom ho měli co nejlépe využít? Dnes je to tak, že odcházím do důchodu a bude to trvat ještě mnoho let, a co mohu během těchto let dělat, jak mohu růst - ve věku, to je samo sebou, ale jak mohu růst v autoritě, ve svatosti, v moudrosti?

Pro mnoho lidí se vyhlídka na odchod do důchodu shoduje s vyhlídkou na zasloužený a vytoužený odpočinek od náročných a únavných

činností. Stává se však také, že konec práce je zdrojem strachu a je očekáván s určitými obavami: „Co budu dělat teď, když se můj život vyprázdní od toho, co ho tak dlouho naplňovalo?“ - to je otázka.

Každodenní práce znamená také soubor vztahů, uspokojení z obživy, zkušenost, že máte svou roli, zaslouženou pozornost, práci na plný úvazek, což přesahuje pouhou pracovní dobu.

Samozřejmě je tu závazek, radostný i únavný, starat se o vnoučata, a prarodiče dnes hrají v rodině velmi důležitou roli při pomoci s výchovou vnoučat; víme však, že dnes se rodí stále méně dětí a rodiče jsou často vzdálenější, více odkázáni na cestování, s nepříznivou pracovní a životní situací. Někdy se také zdráhají svěřit prarodičům čas na výchovu a poskytují jim ho pouze v souvislosti s potřebou péče. Někdo mi však s ironickým úsměvem řekl:

„Dnes jsou prarodiče v této sociálně-ekonomické situaci důležitější, protože mají důchod. Eh, takhle uvažují. I v oblasti výchovy a rodičovských vztahů se objevují nové potřeby, které nás nutí přetvořit tradiční spojení mezi generacemi.

Ptáme se však sami sebe, zda se snažíme o “přetváření,”? Nebo jen trpíme setrvačností materiálních a ekonomických podmínek? Společná přítomnost generací se totiž prodlužuje. Snažíme se všichni společně o to, aby byla v nových podmínkách moderních společností lidštější, láskyplnější a spravedlivější? Důležitou součástí povolání prarodičů je podpora jejich dětí ve výchově. Malé děti se učí síle laskavosti a respektu ke křehkosti: nenahraditelné lekce, které se snáze předávají a přijímají od prarodičů. Prarodiče se zase učí, že jemnost a křehkost nejsou jen znaky úpadku:

pro mladé jsou to kroky, které dělají budoucnost lidskou.

Judita brzy ovdověla a neměla děti, ale jako starší žena mohla prožít období plnosti a klidu s vědomím, že naplno prožila poslání, které jí Pán svěřil. Pro ni je čas zanechat dobré dědictví moudrosti, laskavosti a darů pro rodinu a společenství: dědictví dobra, a ne jen majetku. Když myslíme na dědictví, myslíme někdy na majetek, a ne na dobro, které bylo vykonáno ve stáří a které bylo zaseto, na dobro, které je tím nejlepším dědictvím, které můžeme zanechat.

Právě ve stáří Judita „dala svobodu své oblíbené služebnici“. To je známkou starostlivého a lidského přístupu k blízkým lidem. Tato služebná ji doprovázela v době onoho dobrodružství, kdy přemohla diktátora a podřízla mu hrdlo. Ve stáří člověk trochu ztrácí zrak, ale vnitřní pohled je pronikavější:

vidíme srdcem. Člověk je schopen vidět věci, které mu dříve unikaly. Staří se umí dívat a umí vidět... Tak je to: Hospodin nesvěřuje své talenty jen mladým a silným: má talenty pro každého, na míru každému, i pro staré. Život našich komunit musí umět využívat talenty a charisma tolika starších lidí, kteří jsou již vzhledem ke svému věku v důchodu, ale jsou bohatstvím, které je třeba využít. To vyžaduje od samotných starších lidí tvůrčí pozornost, novou pozornost, velkorysou dostupnost. Dřívější dovednosti aktivního života ztrácejí svou roli omezením a stávají se zdrojem darování: vyučování, rady, budování, péče, naslouchání... Přednostně ve prospěch těch nejpostiženějších, kteří si nemohou dovolit žádné vzdělání nebo kteří jsou ponecháni napospas své osamělosti.

Judita osvobodila svou služebnou a všechny zahrnula pozorností. Jako

mladá žena si svou odvahou získala
úctu komunity. Jako starší si to
zasloužila něhou, kterou
obohacovala jejich svobodu a city.
Judita není důchodkyně, která
prožívá svou prázdnotu
melancholicky: je to vášnivá starší
žena, která naplňuje čas, který jí Bůh
dává, dary. Doporučuji vám: vezměte
někdy do ruky Bibli a vezměte si
Juditinu knihu: je malá, dá se
přečíst... má deset stránek, ne víc.
Přečtěte si tento příběh odvážné
ženy, která končí takto, s něhou, s
velkorysostí, ženy, která je na výši. A
takové bych si přál, aby byly všechny
naše babičky: statečné, moudré a
zanechaly nám dědictví ne v podobě
peněz, ale v podobě moudrosti,
kterou zasely do svých vnoučat.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
judith-obdivuhodne-mladi-stedre-stari/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/judith-obdivuhodne-mladi-stedre-stari/)
(06.08.2025)